

V GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH RADNIKA SRH

6. VI o. g. održana je V glavna godišnja skupština Udruženja mljekarskih radnika SRH.

Skupštinu je otvorio dipl. inž. Stjepan Deneš, predsjednik udruženja. Nakon izbora radnog predsjedništva i komisija predsjednik je pročitao izvještaj o radu udruženja. Donosimo ga u izvodu:

»U razdoblju od prethodne do ove godišnje skupštine (28. V 1966. do 5. VI 1967.) aktivnost Udruženja bila je usmjerena na saradnju s mljekarama, pri čemu je Upravni odbor razmatrao i rješavao najaktuelnije zajedničke probleme mljekara, a one, koje sâm nije mogao riješiti, u pogodnoj formi iznio je na rješavanje Odboru za proizvodne djelatnosti Sabora SRH, Odboru za privredu SRH, Sekretarijatu za privredu SRH, Poslovnom udruženju za mlekarstvo u Beogradu i Privrednoj komori SRH.

U proteklom razdoblju Upravni odbor Udruženja inicirao je savjetovanje o aktuelnoj problematici u Privrednoj komori SRH, te razmatranje stanja u mljekarskoj industriji, problematiku cijena, premija i dr. u odborima Sabora, Sekretarijatu za privredu SRH i Poslovnom udruženju za mlekarstvo u Beogradu.

Kratko vrijeme nakon konstituiranja novog Upravnog odbora, Udruženje je izradilo prikaz stanja u mljekarama u prvom poslije-reformskom razdoblju i dostavilo ga na razmatranje Republičkoj privrednoj komori. Ovaj materijal Udruženja zajedno s dopunama, datim na sastanku predstavnika mljekara u komori, dostavljen je Odboru za proizvodne djelatnosti Sabora SRH, gdje je i razmotren u prisustvu predstavnika mljekara, saborskih zastupnika i podsekretara za poljoprivredu (24. V 1966.), a zatim i u odboru za privredu Sabora. Na ovom sastanku razmatrano je stanje u mljekarama, između ostalog:

- prekomjerne zalihe mlječnih proizvoda i s tim u vezi nelikvidnost preradbenih poduzeća;
- osiguranje premijskih sredstava — u komorama;
- povećanje potrošnje konzumnog mlijeka;
- osiguranje deviznih sredstava za repro- i rezervni materijal;
- osiguranje investicionih sredstava za gradnju skladišta.

Iako se nije moglo ni očekivati posebna rješenja samo za ovu granu privrede, ovaj je sastanak omogućio saborskim zastupnicima upoznavanje s pozitivnim i negativnim odrazom početne faze privredne reforme na rad mljekarske industrije u SRH s jedne strane, a s druge informiranje predstavnika mljekara o nužnosti traženja novih puteva u poslovanju.

Upravni odbor je smatrao da bi za proširenje radnog programa za početak bio potreban još jedan stalni stručni suradnik Udruženja. Mljekarama je dostavljen prijedlog proširenog programa rada s prijedlogom finansiranja na mišljenje i saglasnost. Kako nijedna mljekara nije dostavila odgovor, Upravni odbor je ovo protumačio kao izjašnjenu nesaglasnost, pa je nastavljeno daljnje djelovanje Udruženja u okviru datih mogućnosti.

Upravni odbor je nadalje svestrano razmatrao problem otkupnih cijena mlijeka i kriterije za plaćanje mlijeka po kvaliteti, propisane Odlukama o minimalnim otkupnim cijenama mlijeka. Kako Odluka, tako i »Pravilnik o bak-

terijološkim uvjetima«, kojima mora udovoljavati mlijeko i mlječni proizvodi u prometu«, izazvali su različita reagiranja u mljekarama.

Upravni odbor i po njemu formirana radna grupa razradio je prijedlog kriterija za plaćanje mlijeka po kvaliteti. Ovaj je prijedlog u formi ankete dostavljen i mljekarama na dopunu i mišljenje, a o njemu je raspravljano i na proširenom sastanku Upravnog odbora 27. I o. g. Svestrano prodiskutirani i obrazloženi prijedlog dostavljen je Izvršnom odboru Poslovnog udruženja u Beogradu, Sekretarijatu za privredu i Privrednoj komori SRH, time da on služi kao osnova kod donošenja novih propisa o plaćanju mlijeka po kvaliteti.

Zasebnu pažnju Upravnog odbora Udruženja izazvao je prijedlog Sekretarijata za privredu da se u god. 1967. limitira iznos premija za kravlje mlijeko otkupljeno iz kooperacije na određeni obim otkupa. S tim u vezi Udruženje je od mljekara u SRH prikupilo i kritički razmotrilo podatke o planiranom i već ugovorenom otkupu mlijeka iz kooperacije i ustanovilo, da se predviđa veći otkup, od onog za koji je osigurana republička premija. O tom je Udruženje informiralo Sekretarijat, Komoru i Odbor za privredu Sabora, koji se na osnovu ovakvog obrazloženja nije saglasio s prijedlogom Sekretarijata, tim više, što su Saveznim propisom određene premije za sve otkupljeno mlijeko iz kooperacije.

Pored navedenih, Upravni odbor Udruženja rješavao je i druga aktualna pitanja, između ostalog:

- mogućnost formiranja fonda za propagiranje potrošnje i prodaje mlijeka i mlječnih proizvoda,
- organizacija stručnih ekskurzija za svoje članove i dr.,
- promjenu članova redakcionog odbora »Mljekarstva«,
- mogućnost povećanog plasmana »Mljekarskog lista«,
- mogućnost učlanjivanja u Poslovno udruženje »HRANA« u Zagrebu.

Na osnovu prikupljenih anketnih podataka tajnik Udruženja je izradio »Pregled poslovanja mljekara u SRH u god. 1966.«.

Zasebnu aktivnost Udruženja sačinjava publicistička djelatnost, izdavanje lista »Mljekarstvo« i »Mljekarskog lista«.

Upravni odbor je također razmatrao i završni račun Udruženja za god. 1966. i ustanovio da se je poslovanje uglavnom odvijalo u okviru planiranog budžeta, te da je na kraju godine poslovanje završeno pozitivnom bilancom.«

Nakon toga je dipl. inž. Matej Markeš, tajnik Udruženja, podnio izvještaj »Pregled poslovanja mljekara u SRH u god. 1966.«, što ga donosimo u ovom broju lista u nešto skraćenom obliku.

O izdavačkoj djelatnosti lista »Mljekarstvo« i »Mljekarskog lista« podnio je izvještaj glavni urednik dipl. inž. Dinko Kaštelan. Istakao je, da su spomenuti listovi uglavnom redovito izlazili. Nešto poteškoća je bilo s listom »Mljekarstvo« zbog nedovoljne suradnje mljekarskih stručnjaka i radnika iz samih mljekarskih pogona.

Poslije toga je drug Mato Fulanović pročitao završni račun Udruženja za god. 1966. i Proračun prihoda i rashoda za god. 1967., što je jednoglasno usvojeno, a dr Đuro Dokmanović izvještaj Nadzornog odbora s time, da skupština podijeli razrješnicu Upravnom i Nadzornom odboru te Sudu časti.

U diskusiji o podnijetim referatima najviše su učestvovali drugovi Lazo Trbić, Matej Markeš, prof. dr Dimitrije Sabadoš, Brlek i prof. dr Ivo Bach.

Na osnovu diskusije i podnijetih referata komisija će formulirati zaključke, koji će se objaviti u idućem broju lista »Mljekarstvo«. Kandidaciona komi-

sija predložila je članove Upravnog i Nadzornog odbora te Suda časti, pa su glasanjem izabrani u Upravni odbor drugovi: Stjepan Deneš, Zagreb, Juraj Čičmak, Staro Petrovo Selo, Branko Erceg, Županja, Milovan Kljaić, Veliki Zdenci, Drago Ključarić, Zagreb, Rudolf Lerman, Slav. Požega, Matej Markeš, Zagreb, Stanko Novaković, Beli Manastir, Dimitrije Sabadoš, Zagreb, Lazo Trbić, Osijek i Nevenka Vuković, Split. Za zamjenike izabrani su: Marija Crnobori, Županja, Drk Dragutin, Varaždin i Ante Petričić, Zagreb.

U Nadzorni odbor izabrani su: Đuro Dokmanović, Zagreb, Mijo Fažo, Zagreb i Danko Salopek, Zagreb.

U Sud časti izabrani su: Dinko Kaštelan, Zagreb, Dubravka Filjak, Zagreb i Ljerko Šegović, Veliki Zdenci.

Istog dana nakon glavne skupštine Udruženja konstituiran je Upravni odbor:

za predsjednika izabran je dipl. inž. Stjepan Deneš, Zagreb

za zamjenika predsjednika dipl. inž. Milovan Kljaić, Veliki Zdenci

za sekretara dipl. inž. Matej Markeš, Zagreb

za blagajnika Drago Ključarić, Zagreb.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Mala gospodarstva u Holandiji napuštaju držanje krava — (No 48) — Zadnjih godina je u Holandiji držanje krava sve više prelazilo s malih na srednja i veća poljoprivredna gospodarstva. God. 1953. 44% svih poljoprivrednih gospodarstava imalo je prosječno samo po 4 ili manje krava, 76% samo 9 ili manje. God. 1966. bilo je još 25% gospodarstava, koja su držala prosječno najviše po 4 krave. Istovremeno povećao se broj gospodarstava sa 10—19 krava od 17 na 35%, a gospodarstava s 20 i više krava od 7 na 17%.

Broj poljoprivrednih gospodarstava se u istom razdoblju znatno smanjio. Budući da se brojčano stanje krava povećalo, to se prosjek po gospodarstvu od 7,4 krave u god. 1953. povećao na 11,9. Najveći broj krava, tj. 25%, bio je god. 1966. u gospodarstvima s 10—15 ha obradive površine, 21% s 5—10 ha, 18% s 15—20 ha, a 19% u gospodarstvima od 20—30 ha.

Potreba uvoza mlječnih proizvoda u Japanu raste — (No 51) — Japan je postao najznačajnija uvozna zemlja za mlječne proizvode. Prošle godine dostigao je uvoz sireva 19 000 tona prema god. 1964. kada je iznosio jedva 8200 tona. U jednoj godini povećao se uvoz maslaca za 10 puta, a uvoz mlječnog praška iz obranog mlijeka za 3 puta. Najvažniji dobavljači maslaca bili su Nova Zelandija i Australija, a za sireve Norveška, Nova Zelandija i Holandija.

Iako je cijena proizvodima u Japanu uz pomoć državnih mjera iznad svjetskog nivoa, proizvodnja ne može da podmiri potrošnju. Doduše proizvodnja mlijeka povećala se od 1,9 mil. tona god. 1960. na 3,4 mil. tona u prošloj godini. Ove godine će Japan ponovno uvesti više proizvoda. Prema prvim procjenama uvozit će oko 25 000 t sireva i 15 000 t maslaca.

Sve manje mljekara u Švedskoj — (No 51) — Nakon rata je koncentracija mljekara u Švedskoj u silno brzom porastu. Krajem god. 1966. bilo je u Švedskoj još 260 mljekara u pogonu: 426 u god. 1960. a 892 u god. 1942. Godišnja prerada mlijeka u god. 1966. povećala se na 12,5 mil. kg, dok je god. 1942. iznosila 2,8 mil. kg. Istovremeno se broj poljoprivrednih gospodarstava, koja drže krave, znatno smanjio, tako da se prosječna isporuka mlijeka po proizvođaču znatno povećala. U kalendarskoj god. 1966. isporuka mlijeka po gospodarstvu iznosila je 69 kg u usporedbi s god. 1960. kada je iznosila 41 kg, a u god. 1942. 29 kg.

Izvozni koncern za mlječne proizvode u Francuskoj — (No 51) — U Francuskoj je mljekarstvo obuhvaćeno jednim velikim izvoznim koncernom. Približni brojčani promet dostignut će visinu od 2,3 — 2,4 milijarda f. fr. Koncern polazi od toga, da će Francuska god. 1970. približno izvoziti 15% mljekarske proizvodnje, a to bi moglo dovesti do znatnih poteškoća s obzirom na samoopkrbu partnera EPZ. (Schw. Milchzeitung)